

POESIA PALESTINENCA DE REVOLTA

Mahmud Darwish, premi Lotus al millor autor afro-asiàtic segons la «Litournaya Gazeta» (Unió d'Escriptors Soviètics), nascut l'any 40 a Galilea, anomenat també «el poeta de la resistència palestinenca», és un «poeta popular», car ell és poble, aquest llegeix les seves poesies i les mateixes van fetes per als seus conciutadans amb tota la càrrega ideològica que pot llençar un pària, un oprimit, un home —anul·lat— externament.

No és el moment de parlar del marc ambiental on s'han produït les poesies qu'avui presentem. Tots ho coneixem i sabem prou bé com arran la creació artificial d'un nou estat, petit però que creix a mesura que passen els anys, vull dir les guerres, una sèrie de persones han estat bandejades del seus llocs habituals de residència per unes raons polític-especials, i s'han cansat de parlar reclamant els seus drets. Ara ho exigeixen i amb força militar al seu abast. Els joves i els no tan joves, residents a les zones ocupades o limítrofes amb l'Estat jueu, fusell o ploma en mà participen i viuen, tot fent de catalitzadors positius en el moment històric actual de la zona. Segueixen el lema del líder Arafat: «La Revolució es fa amb gotes de sang, de suor i de tinta».

En mots d'Oliver Carré, conegut sociòleg i orientalista francès, els poemes de Mahamud Darwish són «un long **récit mytique**, une mélopée qui récite un drame sacré: le drame de la **foi** d'un peuple, au sein de sa mort, en la **résurrection**». Constueixen, doncs, per a l'esmentat crític, una reconquesta de la Paraula per anar vers l'Acció. I ben cert que es compleixen totes les condicions per a fer de la poesia un estri de sensibilització i d'enardiment!

Darwish, el poeta que hem agafat com a exemple d'aquesta generació poètica revoltada, és home preocupat del destí del seu poble, com ja hem dit fa uns moments; també és persona que es complau en la descripció dels objectes quotidians fent-ho d'una manera a cavall entre el realisme descriptiu i el simbolisme transcendental. Ho contempla dinàmicament, tot suggerint conceptes emotius amb un llenguatge ben planer.

També té la preocupació essencial de rejuvenir i de celebrar l'antic mite de la resurrecció dins la mort. Així, en els seus llibres, es veu clarament aquesta idea amb les lògiques diferències i evolucions que té cadascun d'ell envers l'anterior. Els principals llibres publicats són: «Feuilles d'olivier» (1964), «L'amat de la Palestine» (1966), «Au terme de la nuit» (1968) i «Ma bien-aimée se leve de son sommeil» (1970). Tots ells han estat publicats a Haïfa i hem traduït, de l'edició francesa de Maspero, dos poemes corresponents respectivament als dos primers llibres.

No sabem si aquests dos poemes estan en l'edició castellana (1), més fàcil de trobar que la francesa. Rafael Soto, a Camp de l'Arpa, 2, ha fet una nota crítica del llibre antològic, publicat en castellà, i pels conceptes i opinions que li mereix, es veu que és una edició interessant i que caldrà tenir present per a endinsar-nos en aquest boirós món de la poesia política.

(1) **Poetas palestinos de resistencia**. Selecció, introducció i notes de Pedro Martínez Montálvez y Mahmud Sobh. Ediciones Casa Hispano-Arabe de Madrid, 1969. 188 pàgs.

LAMENTACIONS

Jo no em dic pas:

Ah! si fos venedor de pa a Argèlia
cantaria amb els rebels!

Jo no em dic pas:

Ah! si fos pastor de bestiar al Iemen
cantaria a les rampellades del temps!

Jo no em dic pas:

Oh! si pogués ser cambrer en un cafè de l'Havana
per cantar les victòries dels humiliats!

Jo no em dic pas:

Oh! si em trobés de vailet porta-paquets a Assuan
cantaria les penyes!

Amic, el Nil

no es llençaria ni dins el Volga, ni el Congo
o el Jordà dins l'Eufrates!

A cada riu llur reï, llur curs i llur vida.

Amic, la nostra terra, no hi ha dubte, no és estèril.

Cada terra té el seu dia de naixement.

I cada aurora l'instant de l'explosió.

TELEGRAMA DE PRESO

Del racó de la presó un manat dels meus poemes s'han
[enlaira]

per assegurar les vostres mans com una bufada dins el foc.
Estic ací darrera la paret, els meus arbres
rebutgen anar a la muntanya jactadora.

Encara que he arribat per a pagar al guardià dels meus actes
ningú no ha pujat als enreixats de les muralles tret dels
[estels].

Jo li diria en aquest que em premia les esposes als punys:
Heus ací els braçalets del meu poema i la meva persistència.
El meu calçat té la mesura de la vostra vanitat
i la cadena d'aquestes mans és més llonga
que la vostra vida allargassada dins la vergonya.

Bramaria a la gent, als amics: Estem ací, processats,
captius del vostre amor,

en aquest dia la meva passió per la pàtria ha crescut
[com un any].

Abraseu-me com el vent piem el foc!

Un penjoll al recital de poesies de Calella recollia una
dita de Foix: Cada poema és un crit de llibertat!

JOSEP M. FIGUERES